

สรุปรายละเอียดผลการดำเนินงาน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕
กิจกรรมพัฒนานวนศาสตร์ชุมชน

๑. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

๑.๑ ส่วนพัฒนานวนศาสตร์ชุมชน

- ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ ๑ -๑๒

๑.๒ สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑,๒,๔,๖,๘,๙,๑๐,๑๒,๑๓

๑.๓ สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้สาขา ๔,๗,๙

๒. กิจกรรมดำเนินงาน

๒.๑ กิจกรรมประชาสัมพันธ์

๒.๒ กิจกรรมพัฒนาระบบวนเกษตร

๑) การส่งเสริมระบบวนเกษตรในพื้นที่เกษตรกร

๒) การศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่น

๓) การศึกษาชนิดพันธุ์ไม้

๔) โครงการฝึกอบรมราษฎรหลักสูตร “วนเกษตร”

๕) การจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน

๖) การบำรุงแปลงสาธิตวนเกษตรปีที่ ๒ – ๖ ปี

๗) การบำรุงแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชนปีที่ ๖

๒.๓ กิจกรรมศึกษาด้านวนศาสตร์ชุมชน

๒.๔ กิจกรรมเพาะชำกล้าไม้ทั่วไป

๒.๕ กิจกรรมติดตามผลการดำเนินงาน

๓. ผลการดำเนินงาน

๓.๑ กิจกรรมประชาสัมพันธ์ โดยมีลักษณะดำเนินการดังนี้

- ประชาสัมพันธ์และประสานการดำเนินงาน เพื่อสร้างความเข้าใจและความร่วมมือในการส่งเสริมและพัฒนากิจการดำเนินงานด้านป่าชุมชนและวนเกษตรให้กับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

- จัดตั้งกลุ่มองค์กร ดำเนินกิจกรรมพัฒนานวนเกษตรและป่าชุมชน เพื่อการจัดการทรัพยากรป่าไม้ของชุมชนอย่างเป็นระบบ สนับสนุนการพัฒนาพื้นที่ป่าไม้ขององค์กรชุมชน

- คัดเลือกพื้นที่ป่าชุมชน หรือพื้นที่เกษตรกรตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จ ซึ่งมีรูปแบบการบริหารจัดการที่มีความเหมาะสม สามารถเป็นตัวอย่างสำหรับเป็นสถานที่ดูงาน เป็นแหล่งบริการ สนับสนุนทางวิชาการด้านป่าชุมชนและระบบวนเกษตร ซึ่งกิจกรรมนี้ได้ดำเนินการโดยศูนย์ศึกษาและพัฒนาวนศาสตร์ชุมชน สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑,๒,๔,๖,๘,๙,๑๐,๑๒,๑๓ สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้สาขา ๔,๗,๙ และศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชน ในพื้นที่รับผิดชอบของแต่ละหน่วยงาน เป็นจำนวนทั้งสิ้น ๑๒๐ ครั้ง

๓.๒ กิจกรรมพัฒนาระบบวนเกษตร

๑) ส่งเสริมระบบวนเกษตรในพื้นที่เกษตรกร เป็นกิจกรรมย่อยที่ดำเนินการโดยศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชน ดังมีแนวทางในการดำเนินการดังนี้

- แนะนำ ให้ความรู้ ความเข้าใจแก่เกษตรกรในเขตพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชน เกี่ยวกับการจัดทำระบบวนเกษตร และเชิญชวนให้เกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ โดยใช้พื้นที่ของเกษตรกรไม่ต่ำกว่า ๕ ไร่ (รายเดี่ยวหรือหลายรายรวมกัน) เป็นพื้นที่ดำเนินการ และกรมป่าไม้สนับสนุนในเรื่อง กล้าไม้ ปุ๋ย รวมทั้งให้คำแนะนำ ความรู้ เทคนิค วิธีการปลูกและการดูแลบำรุงรักษาหลังการปลูก

- ร่วมกับเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการทำการวิเคราะห์สภาพพื้นที่ สภาพดิน ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ และการวางแผนดำเนินการ

- จัดหาพันธุ์ไม้ปลูกที่เหมาะสมกับสภาพดิน และพื้นที่โดยคำนึงถึงความเหมาะสมตามหลักวนเกษตรแบบผสมผสาน ชนิดไม้ที่ปลูกได้แก่ ไม้โตเร็ว ไม้ป่ากินได้ ไม้สำหรับใช้สอยในครัวเรือนที่ใช้เป็นเชื้อเพลิงและถ่าน ไม้ผล ไม้ที่ใช้ในการก่อสร้าง ฟืนสมุนไพร และพืชอาหารพื้นบ้าน

- ร่วมกับเกษตรกรดำเนินการเตรียมพื้นที่ปลูก เช่น โถพื้นที่ ปักหลักหมายแนวปลูก ขุดหลุมปลูก เป็นต้น

- ดำเนินการปลูก

- ร่วมกันดำเนินการบำรุงต้นไม้ที่ปลูก โดยการ ตายวัชพืช รดน้ำ พรุนดิน ใส่ปุ๋ย และปลูกซ่อมต้นที่ตาย

- ติดตามผลการปลูก และพบปะกับเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง

- ใช้เป็นที่ศึกษาดูงานของบุคคลภายในและภายนอกชุมชน

ซึ่งตามแนวทางดังกล่าวได้มีการดำเนินการในพื้นที่เกษตรกรจำนวน ๑๒ แห่ง ดังนี้

ลำดับ	พื้นที่ดำเนินการ	เนื้อที่ (ไร่)	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๑	นายอนุชา เลิมลุ่ม บ้านแม่เลิม หมู่ที่ ๒ ตำบล บ้านเป้า อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงใหม่	๕	ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ ๑ (เชียงใหม่)
๒	นายสุธาธิล บรรเทา หมู่ที่ ๘ บ้านคลองเจริญ ตำบลชอนไพร อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์	๕	ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ ๒ (เพชรบูรณ์)
๓	นายหมูน กองสมบัติ บ้านห้วยไร่บุรพา หมู่ที่ ๑๐ ตำบลอุ้มผาง อำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี	๕	ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ ๓ (สกลนคร)
๔	อาจารย์วิชัย มะโนมัย บ้านหนองไฮ หมู่ที่ ๘ ต.โนนเพ็ก อ.พยุห์ จ.ศรีสะเกษ	๕	ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ ๔ (ศรีสะเกษ)
๕	นางนภัสวรรณ บุญภูมิ บ้านดงขวาง หมู่ที่ ๑ ตำบลดงขวาง อำเภอหนองขาหย่าง จังหวัด อุทัยธานี	๕	ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ ๕ (อุทัยธานี)
๖	นายอรรถ สามีภัก บ้านยายจัน ตำบลสำนักทอง อำเภอเมือง จังหวัดระยอง	๕	ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ ๖ (ระยอง)
๗	นางลำพวน เขื่อนมอจ บ้านหนองรี หมู่ที่ ๓ ตำบล ท่าตะคร้อ อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี	๕	ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ ๗ (เพชรบุรี)
๘	นายสุพันธ์ ทองไชย บ้านหน้าถ้ำ หมู่ที่ ๗ ตำบล คลองท่อมเหนือ อำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่	๕	ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ ๘ (ตรัง)
๙	นายอำนาจ คลีใบ บ้านป่าไผ่ ตำบลไทรย้อย อำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่	๖	ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ ๙ (ลำปาง)
๑๐	นายถวิล ชาวกะตา บ้านดินดำ ตำบลดินดำ อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น	๕	ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ ๑๐ (ขอนแก่น)
๑๑	นายภูมิ วงษ์แก้ว บ้านพุดำจาน หมู่ที่ ๔ ตำบลพุด คำจาน อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี	๕	ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ ๑๑ (สระบุรี)
๑๒	นายพิพัฒน์ มีวงศ์ บ้านคลองน้อย ตำบลคลองน้อย อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๗	ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ ๑๒ (สุราษฎร์ธานี)

๒) ศึกษากฎมีปฎิญาท้องถิ่น

กิจกรรมย่อยนี้ดำเนินการโดยศูนย์ศึกษาและพัฒนาวนศาสตร์ชุมชนที่ ๑-๑๒ ในสังกัด
สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ และสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้สาขา โดยทำการรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่น
ด้านการใช้ประโยชน์จากป่า เช่น พืชสมุนไพร พืชอาหารพืชประดับ เป็นต้น โดยจัดทำรายละเอียดในการ
ปลูก บำรุง จัดหา การเก็บรักษา วิธีการแปรรูปและใช้ประโยชน์ และแนวทางในการพัฒนา หรือ
ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการอนุรักษ์ป่าของชุมชน เช่น การบวชป่า การเลี้ยงผีขุนน้ำ เป็นต้น โดยจัดทำ

รายละเอียด เช่น ที่มา แนวคิด รูปแบบวิธีการ ความสำเร็จของการดำเนินการ ทศนคติของชุมชนต่อ ภูมิปัญญาดังกล่าว เป็นต้น เพื่อเผยแพร่ความรู้ให้แก่ชุมชนและผู้สนใจต่อไป ในการนี้ได้ทำการศึกษา ภูมิปัญญาท้องถิ่นจำนวนทั้งสิ้น ๑๒ เรื่อง ดังนี้

ลำดับ	ภูมิปัญญา (เรื่อง)	หน่วยงานรับผิดชอบ
๑	การบวชป่า	ศูนย์ศึกษาและพัฒนาวนศาสตร์ชุมชนที่ ๑ (เชียงใหม่)
๒	การทำลูกชิด	ศูนย์ศึกษาและพัฒนาวนศาสตร์ชุมชนที่ ๒ (เชียงราย)
๓	การทำปุ๋ยอินทรีย์โดยไม่กลับกอง	ศูนย์ศึกษาและพัฒนาวนศาสตร์ชุมชนที่ ๔ (ตาก)
๔	ข้าวหลามหม้อข้าวหม้อแกงลิง	ศูนย์ศึกษาและพัฒนาวนศาสตร์ชุมชนที่ ๖ (อุดรธานี)
๕	เลือกก ผลิตภัณฑ์จากวัสดุธรรมชาติ	ศูนย์ศึกษาและพัฒนาวนศาสตร์ชุมชนที่ ๘ (นครราชสีมา)
๖	ประเพณีบุญปลงคืนถิ่นกับการอนุรักษ์ ทรัพยากรป่าไม้	ศูนย์ศึกษาและพัฒนาวนศาสตร์ชุมชนที่ ๙ (ชลบุรี)
๗	ดอกไม้ประดิษฐ์จากปอเต่าไห้	ศูนย์ศึกษาและพัฒนาวนศาสตร์ชุมชนที่ ๑๐ (ราชบุรี)
๘	ธนาคารนำ	ศูนย์ศึกษาและพัฒนาวนศาสตร์ชุมชนที่ ๑๒ (นครศรีธรรมราช)
๙	การทำแชมพูสระผมจากย่านสะบ้า	ศูนย์ศึกษาและพัฒนาวนศาสตร์ชุมชนที่ ๑๓ (สงขลา)
๑๐	เนียมหอม สมุนไพรเพื่อสุขภาพ	ศูนย์ศึกษาและพัฒนาวนศาสตร์ชุมชนที่ ๑๔ สาขานครสวรรค์
๑๑	การทำกระบองจากน้ำมันยาง	ศูนย์ศึกษาและพัฒนาวนศาสตร์ชุมชนที่ ๑๕ สาขาอุบลราชธานี
๑๒	การใช้ป่าชุมชนในการปรีวาสกรรม	ศูนย์ศึกษาและพัฒนาวนศาสตร์ชุมชนที่ ๑๖ สาขาปราจีนบุรี

๓) ศึกษาชนิดพันธุ์ไม้ กิจกรรมย่อยนี้ดำเนินการโดยศูนย์ศึกษาวนศาสตร์ชุมชนที่ ๑-๑๒ ในสังกัดสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ และสำนักจัดการทรัพยากรสาขา โดยทำการสำรวจชนิดพันธุ์ไม้ที่สามารถใช้ส่วนต่างๆ เป็นอาหาร เป็นพืชสมุนไพร และเพื่อการค้าทั้งไม้ยืนต้น ไม้พุ่ม ไม้ชั้นล่าง พืชหัว หรือไม้เลื้อย ในพื้นที่รับผิดชอบ และคัดเลือกชนิดพันธุ์ไม้ที่สำคัญ ศึกษาการจัดการเป็นแหล่งผลิต การปลูก การดูแลรักษา การเก็บเกี่ยวผลผลิต และการใช้ประโยชน์จากผลผลิต วิเคราะห์ผลผลิตทางด้าน เศรษฐกิจ และความเป็นไปได้ในการส่งเสริมและเผยแพร่ ในการนี้ได้ทำการศึกษาจำนวนทั้งสิ้น ๑๒ ชนิด ดังนี้

ลำดับ	ชนิดพันธุ์ไม้	หน่วยงานรับผิดชอบ
๑	ส้มป่อย	ศูนย์ศึกษาและพัฒนาวนศาสตร์ชุมชนที่ ๑ (เชียงใหม่)
๒	ราชพฤกษ์	ศูนย์ศึกษาและพัฒนาวนศาสตร์ชุมชนที่ ๒ (เชียงราย)
๓	หญ้าหวาน	ศูนย์ศึกษาและพัฒนาวนศาสตร์ชุมชนที่ ๔ (ตาก)
๔	หมักม่อ	ศูนย์ศึกษาและพัฒนาวนศาสตร์ชุมชนที่ ๖ (อุดรธานี)
๕	บอระเพ็ด	ศูนย์ศึกษาและพัฒนาวนศาสตร์ชุมชนที่ ๘ (นครราชสีมา)
๖	พุง	ศูนย์ศึกษาและพัฒนาวนศาสตร์ชุมชนที่ ๙ (ชลบุรี)
๗	ลำไ้	ศูนย์ศึกษาและพัฒนาวนศาสตร์ชุมชนที่ ๑๐ (ราชบุรี)
๘	ปลาไหลเผือก	ศูนย์ศึกษาและพัฒนาวนศาสตร์ชุมชนที่ ๑๒ (นครศรีธรรมราช)
๙	ปาล์มศรีสยาม	ศูนย์ศึกษาและพัฒนาวนศาสตร์ชุมชนที่ ๑๓ (สงขลา)
๑๐	ต้นพลับพลาร	ศูนย์ศึกษาและพัฒนาวนศาสตร์ชุมชนที่ ๑๔ สาขานครสวรรค์
๑๑	หมากไข่ (ละมุดเขมร)	ศูนย์ศึกษาและพัฒนาวนศาสตร์ชุมชนที่ ๑๕ สาขาอุบลราชธานี
๑๒	แคพู่	ศูนย์ศึกษาและพัฒนาวนศาสตร์ชุมชนที่ ๑๖ สาขาปราจีนบุรี

๔) ฝึกอบรมราษฎรหลักสูตร “วนเกษตร”

กิจกรรมนี้ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนและศูนย์ศึกษาและพัฒนาวนศาสตร์ชุมชน ได้ดำเนินการคัดเลือกราษฎรซึ่งมีความสนใจเข้ารับการฝึกอบรมตามหลักสูตร วนเกษตร โดยให้จัดทำโครงการฝึกอบรมที่มีการบรรยาย ๑ วัน และศึกษาดูงาน ๑ วัน ทั้งนี้ได้มีราษฎรได้รับการฝึกอบรมตามหลักสูตรดังกล่าวรวม ๒๔ รุ่น เป็นจำนวน ๖๐๐ คน

๕) จัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน

เป็นกิจกรรมย่อยที่ดำเนินการโดยศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชน โดยมีแนวทางในการดำเนินการดังนี้

- คัดเลือกพื้นที่ป่าสงวนเสื่อมโทรม หรือพื้นที่ป่าตาม พรบ.ป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ หรือพื้นที่ป่าชุมชน โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือกพื้นที่ โดย ๑) พื้นที่ป่าชุมชนควรมีพื้นที่ว่างที่เหมาะสมสำหรับปลูกต้นไม้ได้โดยเฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๒๐๐ ต้น/ไร่ และ ๒) ที่ตั้งของพื้นที่เป้าหมายควรตั้งอยู่ไม่ห่างไกลจากชุมชน อยู่ใกล้เส้นทางคมนาคม

- ประชาสัมพันธ์เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ให้เห็นถึงความสำคัญของการปลูกต้นไม้เพื่อการอนุรักษ์และประโยชน์ใช้สอยในชุมชน และส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการร่วมกำหนดรูปแบบให้สอดคล้องกับวิถีชีวิต ประเพณี วัฒนธรรม และความต้องการของชุมชน โดยการพิจารณาคัดเลือกชนิดพันธุ์ไม้ปลูก เพื่อเข้าร่วมและสนับสนุนการดำเนินงานในการจัดทำแปลงสาธิตระบบวนเกษตร

- เพาะชำกล้าไม้สำหรับปลูกในพื้นที่ป่าชุมชนที่จะจัดทำแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชน โดยเป็นไม้ใช้สอย ไม้ผล ไม้กินได้ หรือไม้สมุนไพรตามความต้องการของชุมชน และเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ปลูก โดยพันธุ์ไม้ที่นำมาปลูกควรเป็นพันธุ์ไม้ป่าพื้นบ้านที่มีถิ่นกำเนิดอยู่ในท้องถิ่นนั้น หรือใกล้เคียง และมีประโยชน์หลายด้าน

- จัดเตรียมพื้นที่ปลูก โดยการสำรวจและรังวัดแนวเขต การถางเตรียมพื้นที่เฉพาะ วัชพืชโดยเว้นไม้ใหญ่ กล้าไม้มีค่า และพืชสมุนไพร ทำการเก็บใบไม้โดยไม่เผา

- จัดทำหลักเพื่อปักหมุดปลูก ปักหลักหมุดที่ปลูกเฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๒๐๐ หลัก/ไร่

- ขุดหลุมปลูกตามหลักหมุดที่ปลูก ใส่ปุ๋ยรองก้นหลุมและดำเนินการปลูกให้

เหมาะสมกับช่วงฤดูกาล

- ทำการดายวัชพืช นับอัตราการรอดตาย และปลูกซ่อม

- เก็บสถิติข้อมูลสภาพแวดล้อม พืชพรรณไม้ในพื้นที่ที่จะดำเนินการเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการศึกษาและวิจัยเพื่อพัฒนาการดำเนินงานด้านวนศาสตร์ชุมชน ตามแบบฟอร์มที่กำหนดให้ (แบบ วน.๑)

โดยภายใต้กิจกรรมย่อยนี้ได้ดำเนินการในพื้นที่จำนวน ๑๒ แห่ง ในท้องที่จังหวัดเชียงใหม่ เพชรบูรณ์ สกลนคร อุบลราชธานี อุทัยธานี ระยอง เพชรบุรี ตรัง แพร่ ขอนแก่น สระบุรี และ สุราษฎร์ธานี ดังนี้

ลำดับ	พื้นที่ดำเนินการ	เนื้อที่ (ไร่)	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๑	ป่าชุมชนบ้านกาดขาว ตำบลสะลวง อำเภอมะริม จังหวัดเชียงใหม่	๕๖	ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ ๑ (เชียงใหม่)
๒	บ้านห้วยลาน หมู่ ๑๗ ตำบลน้ำซุน อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์	๕๖	ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ ๒ (เพชรบูรณ์)
๓	ป่าชุมชนบ้านอุ่มเหมา หมู่ ๑๕ ตำบลไฮหย่อง อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร	๕๖	ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ ๓ (สกลนคร)
๔	ป่าชุมชนบ้านถ่อน หมู่ ๒ ตำบลท่าลาด อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี	๑๐๐	ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ ๔ (ศรีสะเกษ)
๕	ป่าชุมชนบ้านเขาเขียว หมู่ ๑๔ ตำบลระบำ อำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี	๕๗	ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ ๕ (อุทัยธานี)
๖	ป่าชุมชนบ้านมาบจันทร์ หมู่ ๗ ตำบลแก่ง อำเภอเมือง จังหวัดระยอง	๕๖	ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ ๖ (ระยอง)
๗	ป่าชุมชนบ้านเขาพระฉาย หมู่ ๑๒ ตำบลแก่งกระจาน อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี	๕๖	ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ ๗ (เพชรบุรี)
๘	ป่าชุมชนป่าสวนรุกขมูลน้ำเฒ่า หมู่ ๒ ตำบลวังมะปราง อำเภอวังวิเศษ จังหวัดตรัง	๕๖	ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ ๘ (ตรัง)
๙	ป่าชุมชนบ้านแม่ลอง หมู่ ๔ ตำบลบ่อเหล็ก อำเภอลอง จังหวัดแพร่	๕๖	ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ ๙ (ลำปาง)
๑๐	ป่าชุมชนโคกผสมสัตว์บ้านหนองบัวหมู่ ๘ ตำบลหนองบัว อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น	๕๖	ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ ๑๐ (ขอนแก่น)
๑๑	ป่าชุมชนบ้านเขาไม้โคน ตำบลหนองปลาไหล อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี	๕๖	ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ ๑๑ (สระบุรี)
๑๒	ป่าชุมชนบ้านอ่างน้ำผุด หมู่ ๑๓ ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๕๖	ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ ๑๒ (สุราษฎร์ธานี)

๖) บำรุงแปลงสาธิตวนเกษตรปีที่ ๒-๖ ปี

เป็นกิจกรรมที่ทำการบำรุงแปลงสาธิตวนเกษตรที่จัดทำในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๔ จำนวนทั้งสิ้น ๓,๕๔๐ ไร่ โดยให้ทำการดายวัชพืช นับอัตราการรอดตาย และปลูกซ่อม เก็บข้อมูลการเจริญเติบโตของพันธุ์ไม้ที่ทำการปลูก เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการศึกษาและวิจัย เพื่อการพัฒนาระบบวนเกษตร และประสานความร่วมมือกับราษฎรในพื้นที่ในการร่วมกันดูแลรักษา ป้องกันไฟป่า เพื่อให้พื้นที่ป่าชุมชนสามารถใช้เป็นแหล่งอาหาร แหล่งดูงาน แหล่งไม้ใช้สอย หรือแหล่งสมุนไพรของชุมชนต่อไปในอนาคต รายละเอียด ดังนี้

๑. บำรุงแปลงสาธิตวนเกษตรปีที่ ๒	จำนวน	๕๐๐	ไร่
โดยศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ ๑ - ๑๒			
๒. บำรุงแปลงสาธิตวนเกษตรปีที่ ๓	จำนวน	๒๐๐	ไร่
โดยศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ ๑ - ๘			
๓. บำรุงแปลงสาธิตวนเกษตรปีที่ ๔	จำนวน	๑,๘๐๐	ไร่
โดยศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ ๑ - ๘			
๔. บำรุงแปลงสาธิตวนเกษตรปีที่ ๕	จำนวน	๑,๐๘๐	ไร่
โดยศูนย์ศึกษาและพัฒนาวนศาสตร์ชุมชนที่ ๑ - ๑๘			
๗) บำรุงแปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชนปีที่ ๖			

เป็นกิจกรรมที่ศูนย์ศึกษาและพัฒนาวนศาสตร์ชุมชนและศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่เกี่ยวข้อง ทำการบำรุงแปลงโครงการธนาคารอาหารชุมชนที่จัดทำในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ จำนวนทั้งสิ้น ๓๘๐ ไร่

๒.๓) กิจกรรมศึกษาด้านวนศาสตร์ชุมชน

กิจกรรมนี้ดำเนินการให้ศูนย์ศึกษาและพัฒนาวนศาสตร์ชุมชนที่ ๑-๑๒ คัดเลือกพื้นที่ศึกษาด้านวนศาสตร์ชุมชน เรื่อง “โครงการศึกษาและติดตามความหลากหลายทางชีวภาพและการสะสมคาร์บอนของป่าชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕” ในพื้นที่ป่าชุมชนที่ได้รับการส่งเสริมและเงินอุดหนุนจากกรมป่าไม้ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ โดยมีขั้นตอนในการศึกษาโดยย่อ ดังนี้

- สุ่มเลือกพื้นที่ตัวแทนป่าชุมชนเพื่อวางแผนตัวอย่างถาวร
- บันทึกข้อมูลต้นไม้ ไม้ไผ่ ไม้หนุม และลูกไม้
- จัดทำโครงสร้างสังคมพืชในป่าชุมชนที่ทำการศึกษา
- วิเคราะห์หาค่าดัชนีความหลากหลาย ค่าดัชนีความสำคัญ และ ปริมาณ

คาร์บอนในมวลชีวภาพ

ทั้งนี้ศูนย์ศึกษาฯ ได้ดำเนินการศึกษาด้านวนศาสตร์ชุมชน จำนวนศูนย์ละ ๑ แห่ง รวม ๑๒ แห่ง ดังนี้

ลำดับ	พื้นที่ดำเนินการศึกษา	หน่วยงานรับผิดชอบ
๑	ป่าชุมชนบ้านศรีวิชัย หมู่ ๑๐ ตำบลศรีวิชัย อำเภอเลิ จังหวัดลำพูน	ศูนย์ศึกษาและพัฒนานวนศาสตร์ชุมชนที่ ๑ (เชียงใหม่)
๒	ป่าชุมชนบ้านโป่ง หมู่ ๑ ตำบลทุ่งก่อ อำเภอ เวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย	ศูนย์ศึกษาและพัฒนานวนศาสตร์ชุมชนที่ ๒ (เชียงราย)
๓	ป่าชุมชนบ้านหนองจระเข้ ตำบลท่าไม้ อำเภอ พรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร	ศูนย์ศึกษาและพัฒนานวนศาสตร์ชุมชนที่ ๔ (ตาก)
๔	ป่าชุมชนบ้านโพธิ์คำ หมู่ ๒ ตำบลกุดแห่ อำเภอ นากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู	ศูนย์ศึกษาและพัฒนานวนศาสตร์ชุมชนที่ ๖ (อุดรธานี)
๕	ป่าชุมชนบ้านบุตาตอง ตำบลนากลาง อำเภอ สูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา	ศูนย์ศึกษาและพัฒนานวนศาสตร์ชุมชนที่ ๘ (นครราชสีมา)
๖	ป่าชุมชนบ้านเนินมณฑา หมู่ ๑๐ ตำบล กระแจะ อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี	ศูนย์ศึกษาและพัฒนานวนศาสตร์ชุมชนที่ ๙ (ชลบุรี)
๗	ป่าชุมชนบ้านโคกแจง หมู่ ๘ ตำบล ธรรมเสน อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี	ศูนย์ศึกษาและพัฒนานวนศาสตร์ชุมชนที่ ๑๐ (ราชบุรี)
๘	สวนสมเด็จพระเจ้าฟ้าจุฬาภรณ ๒,๓,๕,๗ ตำบล ชะงวด อำเภอชะงวด จังหวัดนครศรีธรรมราช	ศูนย์ศึกษาและพัฒนานวนศาสตร์ชุมชนที่ ๑๒ (นครศรีธรรมราช)
๙	ป่าชุมชนบ้านบ่อหว่า ตำบลควนไธ อำเภอ ควนเมียง จังหวัดสงขลา	ศูนย์ศึกษาและพัฒนานวนศาสตร์ชุมชนที่ ๑๓ (สงขลา)
๑๐	ป่าชุมชนบ้านเขาติน หมู่ ๒ ตำบลวังน้ำลัด อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์	ศูนย์ศึกษาและพัฒนานวนศาสตร์ชุมชนที่ ๑๔ สาขานครสวรรค์
๑๑	ป่าชุมชนบ้านโคกใหญ่ หมู่ ๑๔ ตำบล นาจะ หลวย อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี	ศูนย์ศึกษาและพัฒนานวนศาสตร์ชุมชนที่ ๑๕ สาขาอุบลราชธานี
๑๒	ป่าชุมชนบ้านพร้าว ม.๑ ตำบลวัฒนานคร อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว	ศูนย์ศึกษาและพัฒนานวนศาสตร์ชุมชนที่ ๑๖ สาขาปราจีนบุรี

๒.๔) กิจกรรมเพาะชำกล้าไม้ทั่วไป

เป็นกิจกรรมที่ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ที่ ๑-๑๒ ดำเนินการเพาะชำกล้าไม้ทั่วไป จำนวนทั้งสิ้น ๒๓๕,๙๐๐ กล้า สำหรับแจกจ่ายให้กับโรงเรียน วัด หน่วยงานราชการ และเกษตรกร ผู้ที่สนใจ คัดเลือกชนิดพันธุ์ไม้ที่เหมาะสมสำหรับเป็นพืชอาหาร ไม้ใช้สอย หรือพืชสมุนไพร โดยสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

๒.๕) กิจกรรมติดตามผลการดำเนินงาน

เป็นกิจกรรมที่ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนและศูนย์ศึกษาและพัฒนาวนศาสตร์ ชุมชน ดำเนินการติดตามผลการปฏิบัติงานในทุกกิจกรรมในพื้นที่หรือชุมชนเป้าหมายของกิจกรรม พัฒนาวนศาสตร์ชุมชน จำนวน ๙๖ ครั้ง และส่วนพัฒนาวนศาสตร์ชุมชน สำนักจัดการป่าชุมชน ได้ดำเนินการจัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจของประชาชนต่อกิจกรรมพัฒนาวนศาสตร์ชุมชน พบว่า ประชาชนมีระดับความพึงพอใจร้อยละ ๘๙